

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
ČETRTEK
19. OKT.
1995

Letnik 50
Štev. 42 (2829)

Cena 10 šil.
Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt
Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
Poštni urad
9020 Celovec
P. b. b.

Val ogorčenja nad novimi pisemskimi bombami

Najnovejši, četrti val pisemskih bomb, ki je zajel Avstrijo v ponedeljek, 16. oktobra, je bil usmerjen v Nižjo Avstrijo. Dve bombi sta eksplodirali, tretjo, namenjeno nekemu zdravniku iz Koreje, pa je uspelo preprečiti. Policija jo je v torek popoldne deaktivirala in tako našla dragocene sledove, ob tem pa ji je uspelo ohraniti njen eksplozivni mehanizem. Prva eksplodirana bomba je ranila občinskega zdravnika v Stronsdorfu Mahmouda Abou-Roumieja, po rodu Sirca. Poškodovala mu je palec in kazalec na levi roki. Druga žrtev je

Maria Loley iz Poysdorfa, ki je za svoj angažma za begunce dobila številna priznanja. Predstavnik avstrijskega političnega in cerkvenega življenja so pisemske bombe soglasno obsodili.

S posebnim gnusom in srdom so najnovejše pisemske atentate obsodili prav zastopniki manjšin. Predsednik Zveze slovenskih organizacij in Sosveta za koroške Slovence Marjan Sturm je dejal, »da nova serija pisemskih bomb ponovno dokazuje, da desnoekstremistične sile hočejo destabilizirati Avstrijo. Zato je potrebno,

da vsi demokrati pokončno stopijo v bran demokracije. To pa je boj za strpnost, za manjšinske pravice in za sožitje ter integracijo. Le tako bo mogoče izolirati tiste, ki hočejo s perfidnimi bombnimi atentati zastraševati ljudi«.

Narodni svet in Enotna lista sta zaprepasčena nad novimi bombnimi atentati, namenjenimi osebam, ki so »se pri svojem delu jasno opredelile za demokracijo in odprtost do tujcev in manjšin«. Poškodovancema sta izrazila svojo solidarnost. Prebivalstvo ne sme dopustiti, da bi bombe ustrahovale ljudi in treba je naprej razvijati Avstrijo, ki se bo zavedala svoje jezikovne in kulturne pestrosti in ki bo odprta za ljudi, ki jim vojne, politično preganjanje in etnična čiščenja jemljejo življenjsko pravico v njihovi domovini.

Parlamentarka Zelenih in manjšinska glasnica Terezija Stoisić je vse, ki pomagajo beguncem in manjšinam ter se zavzemajo za človeške pravice, pozvala, »naj bodo previdni, a naj se ne pustijo ustrahovati«, kajti tudi teroristi vedo, da glavnino integracijskega dela opravljajo prav prostovoljni sodelavci, in prav njih hočejo zdaj ustrahovati. Tem zločincem ne smemo prepustiti niti pedi demokratičnih tal. Stoisićeva je pozvala vse, da so pri odpiranju pošte še bolj previdni kot doslej in da sumljive stvari javijo varnostnim oblastem.

Franc Wakounig

Priznanje univerze – Celovška univerza je ob svoji 25-letnici s častnim doktoratom počastila psihoanalitika Paula Parina. Str. 4

Vojska zavrača slovenščino

Manjšinska glasnica Zelenih Terezija Stoisić je odkrila neznosen škandal v odnosu avstrijske zvezne vojske do pravic slovenske narodne skupnosti na Koroškem. Vojaški obveznik, koroški Slovenec se je v svoji komunikaciji s koroško vojaško komando hotel poslužiti svoje materinščine, slovenščine kot dodatnega uradnega jezika. To je tako po določilih 7. člena Avstrijske državne pogodbe kot zakona o narodnostnih skupnostih, predvsem pa z odredbo z dne 31. maja 1977 (BGBl. 307/1977), ki izrecno vključuje in omenja tudi koroško vojaško komando, dovoljeno in določeno.

Kdor pa je mislil, da se ta ravna po zakonskih določilih, se moti, kaj-

ti omenjenemu vojaku je polkovnik Rupert Huber 18. avgusta letos namreč pismeno odgovoril v nesramnem in sramotilnem tonu. Naj navedemo nekaj cvetk iz Huberjevega odgovora v letu tolerance: »Zelo začuden ugotavljam, da prav v spominskem letu 1995 – 75 let plebiscita –, v katerem so zastopniki slovenske narodne skupnosti čestokrat govorili o toleranci in spravi, Vi vedno znova vztrajate pri Vaši zagotovo legitimni pravici, da uradne spise dobivate v slovenskem jeziku in tako povzročate nepotrebno dopisovanje«. Huber naprej piše: »To Vaše zadržanje tudi v prihodnje gotovo ne prispeva k odpravljanju obstoječih napetosti, in ni primerno za poglobitev moje-

ga spoštovanja do manjšin«. Svoje cinično-nacionalistično pisanje polkovnik zaključuje takole: »Z izrazom obžalovanja in v spoznanju, da je toleranca očitno za vas samo cesta enosmernica, ...«.

Stoisićeva je v zvezi s tem škandaloznim odrekanjem zajemčenih manjšinskih pravic v vojski naslovila na obrambnega ministra Fasslabenda parlamentarno vprašanje, ali se s pisanjem polkovnika Huberja strinja in ali bo ta oseba v okviru svoje službene obveznosti še imela stik s pripadniki narodne skupnosti. Hkrati je od ministra zahtevala, naj nemudoma zagotovi, da bojo pravice manjšin zajamčene in zagotovljene tudi pri avstrijski zvezni vojski.

Zveza koroških partizanov

vabi ob 50-letnici zmage nad fašizmom na

SPOMINSKO SVEČANOST

ob Dnevu mrtvih, ki bo v torek, 31. oktobra, ob 15. uri v Šentpetru pri Velikovcu

V jubilejnem letu smo na svečanost povabili tudi zastopnike nekdanjih zavezniških sil ter uradne Koroške in Slovenije. Udeležite se je v čimvečjem številu

DVOJEZIČNO ŠOLSTVO

Rahel porast prijav

Koroški deželni šolski svet je objavil podatke o letošnjem dvojezičnem izobraževanju oz. o številu prijav k dvojezičnemu pouku in drugim oblikam slovenščine v šolah.

V šolskem letu 1995/96 obiskuje pouk na veljavnostnem področju manjšinskega šolskega zakona v 82 šolah in dveh ljudskih šolah v Celovcu 5898 učencev.

K dvojezičnemu pouku je na 65 ljudskih šolah prijavljenih 1375 učencev ali 23,71 odstotka od skupnega števila, kar v odnosu do prejšnjega leta pomeni porast za 0,05 odstotka.

V Celovcu obe dvojezični ljudski šoli obiskuje dodatno 101 učenec. V pripravljanih oddelkih (predšola) je k dvojezični vzgoji prijavljenih 100 otrok.

Na 17 ljudskih šolah na področju manjšinskega šolskega zakona k dvojezičnemu pouku ni prijav.

K neobveznim vajam iz slovenščine je dodatno prijavljenih 189 šolarjev.

Na 18 glavnih šolah obiskuje slovenski jezikovni pouk 285 šolarjev. Od teh je 86 prijavljenih na osnovi manjšinskega šolskega zakona, 80 jih obiskuje »slovensko« alternativno namesto angleščine, 119 pa kot prosti predmet.

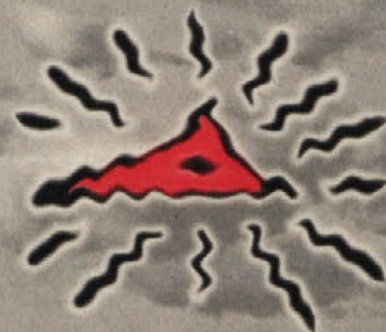
Zvezno in zvezno realno gimnazijo za Slovence s slovenskim poučevalnim jezikom obiskuje 469 dijakov.

Višjo šolo za gospodarske poklice konventa šolskih sester v Šentpetru pri Šentjakobu in njeno gospodinjsko šolo obiskuje skupno 140 dijakinj in dijakov.

Dvojezična zvezna trgovska akademija v Celovcu ima letos 148 dijakov.

Dodatno je na splošnoizobraževalnih in poklicnih srednjih in višjih šolah k slovenščini kot prostemu predmetu – ali pa k slovenščini kot obveznemu izbirnemu predmetu ali kot alternativnemu obveznemu predmetu – prijavljenih 349 dijakov.

Skupno se v raznih oblikah v šolskem letu 1995/96 na Koroškem slovensko uči 3.156 učencev in dijakov (lani 3.072).

Felix Mitterer

**ZDRAHE
V BOŽJI
HIŠI**

Krstna uprizoritev
Sobota, 21. oktober 95
zjutraj ob 03.33 uri

Ponovitev
Nedelja, 22. oktober 95
ob 20.00 uri

Kraj: **klagenfurter ensemble**
9020, Südbahngürtel 24

Angel gospodov je očitno navdahnil ljudskostrankinega predsednika Wolfganga Schüssla in mu prišepnil, da bo s pomočjo svetega duha v adventnem času postal najmočnejši kralj v avstrijskem kraljestvu, če se le pravočasno spusti v volitve in razveljavi dosednji koalicijski dogovor s socialdemokrati: čas večnega kraljestva se približuje, dnevi 25-letne socialdemokratske parlamentarne večine, vodene neposredno od luciferja, poosebljenega kar v več osebah (Kreisky, Sinowatz, Vranitzky), so mimo. Nadangel Jörg mu bo pravočasno prihitel na pomoč in sile teme se bodo zrušile.

KOMENTAR

Piše dr. Franci Zwitter

naprej pa ji ni več potrebna. To se je že kar neposredno pokazalo po uspešnem referendumu: poniževanje Gitti Ederjeve ob podpisu pristopa na grškem Krfu, kateri kot pristojni državni sekretarki za Evropo ljudska stranka ni pripustila niti udeležbe, je bilo poniževanje celotne avstrijske socialne demokracije. Povsem po Schillerju: zamor'c je svojo dolžnost opravil, zamor'c naj gre – der Mohr hat seine Schuldigkeit getan – der Mohr kann geh'n (tu gre pač za rdečega ali vsaj rožnatega zamorca).

Pravzaprav pa si morajo socialdemokrati sami pripisati

Božični dar posebne vrste

Take ali podobne so morale biti sanje Wolfganga Schüssla, ki je pretekli teden povsem neutemeljeno odpovedal nadaljnje koalicijsko sodelovanje, sklicujoč se na državni proračun, ki ga vladni partnerici – socialdemokrati in ljudska stranka – ne moreta soglasno sprejeti; šlo je za odprti dve milijardi šilingov, ki jih bo dvomesečni volilni boj zlahka požrl.

Na tretjo adventno nedeljo so torej Avstrijci, komaj leto dni po zadnjih, ponovno pozvani na volitve za avstrijski parlament in politični komentatorji ne pretiravajo, ko napovedujejo, da bodo to najbolj odločilne volitve v obdobju te republike: gre za ohranitev druge republike ali pa za ustanovitev tretje, kakor si jo predstavlja Jörg Haider, katerega lahko vsakdo označi za duhovnega mentorja desnega ekstremizma, kakor je to izpričala sodba avstrijskega vrhovnega sodišča.

V bistvu ne gre za avstrijski proračun: Avstrija je v Evropski uniji tretja najbogatejša država, v svetovnem merilu pa na osmem mestu: to so ugotovitve mednarodnih raziskova-

lnih ustanov, katerim niti avstrijska ljudska stranka ne oporeka, čeprav njen predsednik Schüssel oklicuje gospodarsko izredno stanje (Wirtschaftlicher Notstand).

Ne: tu gre za poskus meščanskega tabora, da po četrstoletnem položaju vicepartnerja v državi spet osvoji vodilno pozicijo. To samo po sebi še ne bi bilo posebno zaskrbljujoče – najboljšo politiko za kapital je doslej vodila avstrijska socialna demokracija: v času njenega vladanja se je razlika med dohodkom kapitala in delavcev, nameščenec in uradnikov iz leta v leto povečevala v korist kapitala. In kapital – industrija, gospodarstvo, velemetijstvo, bančništvo – je to pomoč socialne demokracije krvavo potreboval: brez njene energije bi bil vstop v Evropsko unijo iluzoren. In tja si je avstrijski velekapital želel, da bi se lahko udeležil ob tržnih možnostih, ki se gredo brez meja. To je glavni vzrok, da se je avstrijska ljudska stranka devet dolgih let zadovoljevala z vlogo vicepartnerja v vladi. Socialna demokracija naj omogoči vstop v Evropsko unijo, odtod

zagato, v kateri so se zdaj znašli: medtem ko je ljudska stranka vedno – z Mockom na čelu – tulila svoj Da za Evropsko unijo in tudi pravilno izjavljala, da to pomeni odpoved avstrijski nevtralnosti, pristop k neki zahodnoevropski vojaški aliansi, skupni evropski valuti ipd., je socialna demokracija prevzemala vlogo omilevalca, češ saj ni tako hudo, saj bo vsakemu Avstrijcu v žepu preostalo celo okrog 2000 šilingov več kot pred pristopom.

Zdaj je treba plačati predvideno vstopnino: ta je vzrok za krizo proračuna in to mora zdaj spoznati tudi socialna demokracija, ki je varala svoje članstvo, svoj kader, svoje volilce in jih razočarala. Prepozno se je spametovala in zdaj hoče brzdati, za kar je sama soodgovorna: da ji ne bi utekli njeni klasični volilci iz vrst delavcev, penzionistov in socialno šibkih, je stopila na zavore. Takega partnerja avstrijski kapital ne potrebuje več. Zdaj se mu zdi pot odprta za pridobitev vsega. In zato gre v riziko: na vse ali nič.

Se nadaljuje

DOSLEJ ŠTIRJE MRTVI IN ENAJST RANJENIH

Kronologija groze na »Otoku blaženih«

Od decembra 1993 je neonacistični teror s pisemskimi bombami zahteval že 4 mrtve in 11 ranjenih. Do sedaj so Avstrijo pretresli štirje vali teh bomb. Sledeča kratka kronologija groze naj služi kot pripomoček, da ne bomo pozabili.

Prvi val v adventu

Prvi bombi sta eksplodirali 3. decembra 1993 in takoj zapustili krvavo sled. Žrtvi sta bila hartberški župnik August Janisch in urednica tv-oddaje »Heimat, fremde Heimat« Silvana Meixner.

V naslednjih dneh so odkrili bombe za direktorja Caritas Helmuta Schüllerja, za slovensko društvo »Člen 7« v Gornji Radgoni, za poslanki Zelenih Madelaine Petrovic in Terezijo Stoisić ter ministrico Johanno Dohnalovo. Bomba, namenjena dunajskemu županu Zilku, je dosegla svoj namen: 5. decembra 1993 mu je dobesedno razmesarila levo roko in odtrgala skoraj vse prste. 6. decembra 1993 je hudo ranila 18. letno Astrid Bileck, tajnico neke odvetniške pisarne.

V prvem valu so teroristi razposlali deset pisemskih bomb. Posledica: 4 težko ranjene osebe.

Do 24. avgusta 1994 je vladal relativen mir. Tega dne pa je cevasta bomba, ki jo je doslej neznana oseba podtaknila pred javno dvojezično šolo v Celovcu, odtrgala obe roki policistu Theodorju Kelzu, drugega pa laže ranila. Ta bomba je bila uvod v drugi val pisemskih bomb.

4. oktobra 1994 je pisemsko bombo prejela založba Wieser

v Celovcu, prejemnik podobnega eksploziva je bil tudi urad za tujce na Predarlskem. V naslednjih dneh sta se pojavili dve bombi še v Halleinu in v samostanu Wilten pri Innsbrucku. Bombe so bile ostre.

Žrtve v Obewartu

Kot »vloček« v serijo pisemskih bomb so teroristi 5. februarja 1995 umorili v Obewartu/Gornji Borti na Gradiščanskem 4 Rome. Josef Simon, Peter Sarközi, Karl in Erwin Horvath so bili žrtve načrtovanega in rasno utemeljenega političnega atentata.

Tretji val v tujini

V juniju 1995 so teroristi svoje pisemske bombe naslovili na osebe v Nemčiji: 9. junija je ranila televizijsko moderatorko Arabello Kiesbauer v Münchenskem studiu, 14. junija pa v Lübecku odtrgala del prsta vodji socialdemokratske frakcije Thomasu Rocherju. Obe bombi sta bili oddani v Ternitzu v Nižji Avstriji.

Teroristi so v priznavalnih pismih, enega je dobil tudi takratni slovenski zunanji ministar Ljudek Peterle, napovedali nove atentate.

Četrti val v Nižji Avstriji

V ponedeljek, 16. oktobra, se je njihova napoved uresničila. Dve bombi sta težko ranili Mario Loley in zdravnika Mahmouda Abou-Roumieja, tretjo, namenjeno korejski zdravnici Chung, pa je policija prestregla in jo deaktivirala. Vse tri bombe so bile oddane na glavni pošti v Mistelbachu.

Pripravil Franc Wakounig

Bombe kot volilna municija

Vzporednost dogodkov ne bi mogla biti bolj dramatična: medtem ko v ponedeljek, 16. oktobra dopoldne žrtev prvega vala pisemskih bomb, prejšnji dunajski župan Helmut Zilk, priča na procesu proti Binderju in Radlu, ki sta osumljena sodelovanja, in kot dokaz, da so pisemske bombe smrtno nevarne, pokaže štrcelj iznakažene leve roke, v okraju Mistelbach eksplodirata dve bombi in hudo ranita dve osebi, zdravnika in begunsko pomočnico. Hkrati pa se je v Avstriji začela volilna kampanja za 17. december 1995.

Doslej neodkriti teroristi Bajuvarische Befreiungsarmee z novim bojnim trupom, imenovanim po obmejnem grofu Geroldu, so tokrat ukrepali izredno zahrbtno in še bolj profesionalno kot doslej. Kot odpošiljatelj pisem so navedli obstoječe institucije, ki so prejemnikom znane in

zato seveda docela nesumljive, na primer Liga za človekove pravice. Tudi sicer so bila pisma na videz povsem normalna in nenevarna, tako da nihče ni mogel pričakovati česa hujšega.

Teroristi so namreč z novim sistemom in drugačno razporeditvijo sprožilnega mehanizma ter z uporabo drugih materialov povsem spremenili zunanji videz pisem, tako da niso več ustrezala znanim in kar precej okornim pisemskim bombam. Nove bombe so bistveno tanjše, sprožilni mehanizem pa dokazuje, da jih je izdelal profesionalen. Tako se je policijski prirotehnik pri deaktiviranju tretje pisemske bombe, naslovljene na zdravnico Chung, morali poslužiti docela nove tehnike, ki pa jo seveda niso opisali za javnost. Kot kaže, bojo bombe v volilni kampanji igrale še kako pomembno vlogo. F. W.

CELOVEC – PRI JOKLNU

Schatzdorfer o srednjeevropski identiteti

Liberalni forum je pretekli teden povabil pisatelja Güntherja Schatzdorferja iz evropskega mesta TRST. Tam je avtor pred 19 leti našel »novo domovino« in kot sam pravi, košček Evrope. Tudi nekateri njegovi predniki in sorodniki so živeli v bližini Trsta ali pa še živijo. Schatzdorfer je bral v nemščini iz svoje nove knjige »Küstenland – Triestiner Ansichten« (Edition Atelier, 1994), Andreja Wernig pa je brala prevedene tekste v slovenščini in italijanščini. Autor zelo kritično razmišlja o antični, rimski Evropi, ki je vsrkala vase vse, kar je zasužnjila. »Etruščansko, grško, arabsko, galsko, germansko, ilirsko življenje in znanje se je zlivalo, se oploje-

Günther Schatzdorfer

valo, se odbijalo, se privlačevalo, se izzivalo in se spajalo«. Po razpadu te velike države in preseljevanja narodov so nasta-

le nova duhovna in posvetna gospodstva in oblastna področja, vse do srednjega veka, deloma celo do današnjega dne. Znotraj teh pa so nastale neke vrste državne skupnosti, v katerih so se narodi pomešali. Meje niso bile narodne, temveč so zakrožile le vplivno področje vsakokratnih oblastnikov. Današnja Evropa pa je produkt gospodarskih in ideoloških ukrepov oblastnikov. Nemčija je posledica kapitalističnega razvoja. »Tudi nemški narod nikakor ni obstojal. Bavarci so bili po najnovejših spoznanjih verjetno slovansko pleme«. Tako meni Schatzdorfer. Danes vlada v Evropi šovinistična lakomnost po dobičku, ki spet spravljaja kontinent v nesrečo. m. š.

TAKE IN DRUGAČNE ORIENTACIJE

Pripombe k iskanju govornika

Florjan Lipuš

Koroški deželni parlament je dovolil, da se na proslavah 75-letnice plebiscita lahko uporablja tudi drugi deželni jezik, Slovenci postavljeni pred nalogo, da spodobno izberejo svojega zastopnika, so uprizorili burko.

V mesece trajajočem otročjem besednem dvobojevanju so avstrijski javnosti prikazovali svojo majhnost, osredotočeno na strah in zavist, da jih partner ne bi prekosil. Neumnost je korakala pred pametjo.

Trezno je bilo mogoče domnevati, da bodo po številčno skrčenem ostanku manjšine v ospredju interesi njenega obstanka. Toda ne, v ospredju je ideologija, je zasebni svetovni nazor. Osebnosti in sebičnost so se izenačile s splošnim dobrim. Reakcionarne skupine so se hotele profilirati na račun tistih, ki so odprti svetu. Ta prepir je bil toliko bolj nekori-

ter z njimi ravnali premalo previdno. Kulturno so se zadovoljili z nezahtveno reprodukcijo, politično pa delali smešne geste, ki so kazale, da se silijo. Nočejo uvideti, da mali narodi ne morajo preživeti politično, ampak kulturno. Če bi sleherni pripadnik tega naroda bil kulturno izstopajoča osebnost, bi se vrednost celote tako povečala, da bi kvaliteta nadomestila kvantiteto.

Zmerom je bil jezik tisti, ki je na Koroškem izzival osuplost, jezik kot najbolj nedvoumni prevodnik drugačnosti. Zaskrbljenim v deželi tudi tokrat ni tako zelo šlo za to, da bi določeni ljudje prišli do besede, temveč za to, da bi ta drugi jezik bil dovoljen. Na Koroškem za človeka ni bila slaba stran, če je bil slovenskega rodu, saj si je lahko pridobil visok javni položaj, toda poprej se je moral odpovedati svojemu jeziku. V tem smislu so bili

Tako jezik kot tudi okoliščina, da njegovi nosilci niso nebstveno prispevali k izidu plebiscita, sta bila potem zatrta. Obhajanja plebiscita so bila leta dolgo vnvanja znamenja tega poziva deželne gospode. Ob njih je bilo mogoče videti, kako daleč se je uresničil. Slovenski jezik v deželi naj bi ostal neopazen, izgnali so ga na polja in njive, in ko se je v sedemdesetih letih spet pojavil na dvojezičnih krajevnih tablah, so le-te nasilno odstranili, v skladu z nikoli izdanim vladnim pojasnilom.

sten, kolikor bolj je bil posnetek tradicionalne nesloge, signaliziral pa je, da ljudje še naprej mislijo za svojimi plan-kami in mejami. Slovenski gremiji, nesposobni napredne miselnosti, kaj šele, da bi si prizadevali za kakšnim pregledom, niso izločili le nekega govornika, ampak izpričali tudi svojo odbojnost proti kulturi. Po vsej deželi je zdaj očitno, s kako zaostalimi sredstvi naj se ohranja posebnost in na čigavi strani je.

Videz kulturne marljivosti in nelagodnost zaradi ideologije ne dovoljujeta spoznanja, da ni mogoče udejanjati nobene države, če se odpovemo daljnovidni, kreativni, oblikovalski samouresničitvi in duhovnim investicijam ter novim nastavkom. Samo ohranjanje ne more ohraniti neke ogrožene narodnostne skupnosti. Koroški Slovenci so bili preprosto zaposleni le s svojo svetovnonazorsko orientacijo, zato se niso mogli kritično soočiti s svojimi eksistenčnimi problemi. Na nacionalizem so odgovorjali z nacionalizmom, sami izključevali drugače misleče in oporečnike

koroški Slovenci vsa ta leta pri praznovanjih precej dobro zastopani, vendar ne s svojim jezikom. Ker pa je jezik najmočnejši dejavnik identitete, bi bilo smiselno, če bi zdaj to demonstrativno upoštevali.

Tiho drsenje v drugo identiteto, sprejemanje jezika etnične večine se je dogajalo ne le zaradi lastne prilagodljivosti in ubogljive miselnosti, temveč tudi zato, ker je le-ta bila vseh teh 75 let izpostavljena nenehnemu pritisku. Kajti kmalu po plebiscitu, samo teden dni pred prevzemom uprave v coni A, je tedanji deželni glavar na slavnosti seji deželnega parlamenta izrekel geslo za prihajajoča leta, da ima namreč Koroška čas samo ene generacije, da zatre slovenščino, in k temu so bili pozvani ljudstvo, vlada, uprava, šola in cerkev. Kot je znano, poziv pri nikomer izmed njih ni naletel na gluha ušesa. Nihče se ni hotel odpovedati pokorščini. In vsemu temu so se koroški Slovenci vse do danes upirali samo s svojo ideološko kramo.

Tako jezik kot tudi okoliščina, da njegovi nosilci niso ne-

Proslave ob 75-letnici plebiscita so za nami. Kako naj bi jih ovrednotili? So bile konkretne oblike sodelovanja (govor dr. Inzka v dvorani grbov, posamezne prireditve v nekaterih občinah, prireditve civilne družbe) koroških Slovencev pravilne?

Na vsa ta vprašanja ni mogoče najti enovitega odgovora. V pluralistični družbi mora biti dovoljeno, da obstajajo različna mnenja.

1. Sosvet za slovensko narodno skupnost je decembra lani dal pobudo za razgovor z deželnim glavarjem dr. Zernatom in inž. Seppom Pruggerjem. Na isti seji sosveta je

KOMENTAR

Piše dr. Marjan Sturm

uradna Koroška in Avstrija ne dvomita o tem, da so koroški Slovenci lojalni državljani Republike Avstrije, so določene nemškonacionalne sile plebiscitna slavlja instrumentalizirale v svojo politično korist.

Za te sile pa je 10. oktober živel tudi od tega, da koroški Slovenci pri plebiscitnih slavljih niso sodelovali, ker so imela nemškonacionalni prizvok. Njihovo nesodelovanje pa so te sile interpretirale kot nekako nadaljevanje plebiscitnih razprtij. Ta začaran krog je sosvet za slovensko narodno skupnost letos presegal s tem, da je iniciiral razgovore z deželno vlado.

10. oktober 1995 – premiki

prišlo tudi do načelnega soglasja o tem, da naj bi na slavnosti seji dežele spregovoril predstavnik koroških Slovencev.

2. Načelna pripravljenost koroških Slovencev – zastopanih v sosvetu – sprejeti ponudbo deželnega glavarja je pozitivno vplivala na vzdušje praznovanja 10. oktobra. Deželni glavar in njegov namestnik Ausserwinkler sta letos ničkolikokrat poudarila, da so koroški Slovenci bistveno vplivali na izid plebiscitne odločitve in s tem ustvarila bolj konstruktivno vzdušje, kot smo ga bili vajeni v preteklosti. Dejansko so uradna praznovanja letos potekala brez sovraštva do v deželi živeče slovenske manjšine. Prišlo je celo do nekaterih pobud (koncert pevskega zborov na sejmišču ipd.), ki so bile pozitivne.

3. Bolj konstruktivno vzdušje v deželi je prispevalo k temu, da je v nekaterih občinah prišlo do skupnih dvojezičnih praznovanj (Pliberk, Železna Kapla, Globasnica, Bilčovs, Bistrica v Rožu). Na nivoju civilne družbe je prišlo do pomembnih premikov. Delovna skupnost »Avstrijske narodnosti v SPÖ« je v sodelovanju z Zvezo socialdemo-

kratskih akademikov priredila v dvorani grbov dobro obiskano svečanost, na kateri so nastopili slovensko in nemško govoreči umetniki, pomembni socialdemokratski politiki pa so spregovorili o sožitju in sodelovanju. Delovna skupnost Koroška '95 je organizirala številne diskusije v občinah ter izobraževalne seminarje in prireditve v Celovcu, ki so prav gotovo pozitivno vplivale na vzdušje in sožitje v deželi. Kletni teater v Beljaku je uprizoril »Ljubezen v vojni«, ki tematizira vprašanje odpora v drugi svetovni vojni na Koroškem.

In še in še bi lahko našteval.

4. Seveda so umestna vprašanja, ali je ob praznovanju 10. oktobra marš tisočih skozi Celovec sploh potreben, ali morda obstajajo druge, bolj primerne oblike praznovanja, ali so praznovanja sploh potrebna.

5. Očitno je, da ta razprava v deželi poteka protislovno, kajti tudi »večina« se plebiscitnih proslav ni udeležila v celoti. Vedeti pa moramo, da seveda vsaka država na svojem teritoriju uveljavlja svoje norme. In na Koroškem obstaja družbena norma o nedeljivi Koroški. Medtem ko

Brez pretiravanja lahko ugotovimo, da so bili letos opazni premiki, ki jih ne gre podcenjevati.

6. To pa seveda ne pomeni, da se moramo strinjati z vsemi elementi letošnjih plebiscitnih slavljev. Nekateri proslave so slej ko prej potekale v starem nemškonacionalnem duhu. Gre za nekaj drugega. Namreč za to, da je prišlo do določenih premikov, do pluralizacije javnega mnenja, do pluralizacije oblik praznovanja.

7. Leta 1920 so se ljudje odločali po socialnih, političnih in nacionalnih vidikih. Tudi obljube tedanjega provizoričnega deželnega zbora glede enakopravnosti in sožitja so imele pomembno vlogo. Po odločitvi pa se je uveljavila etnična interpretacija plebiscita. Nato se je praznovala zmaga nemštva nad slovenstvom in slovenstvo na Koroškem se je znašlo v poziciji nacionalnega poraženca. Vrniti se moramo na politično raven odločitve. To pa pomeni, da želimo na Koroškem živeti enakopravno brez »zmage nemštva nad slovenstvom« kot lojalni državljani v sožitju.

Morda smo z letošnjim 10. oktobrom prispevali nekaj k temu. Želeti bi bilo!

bistveno prispevali k izidu plebiscita, sta bila potem zatrta. Obhajanja plebiscita so bila leta dolgo vnvanja znamenja tega poziva deželne gospode. Ob njih je bilo mogoče videti, kako daleč se je uresničil. Slovenski jezik v deželi naj bi ostal neopazen, izgnali so ga na polja in njive, in ko se je v sedemdesetih letih spet pojavil na dvojezičnih krajevnih tablah, so le-te nasilno odstranili, v skladu z nikoli izdanim vladnim pojasnilom. Kot da bi slovenska krajevna imena, ki so bila na Koroškem domača že stoletja, zdaj pa pripisana k nemškemu imenom, komu zoževala kakšne pravice! V resnici ni bilo nikomur nič vzeto, nekaj so dobili samo tisti, ki ničesar niso imeli, drugi pa so to imeli že od nekdaj.

Koroška si je v vseh teh 75 letih jemala svobodo, ki jo je prejela samo zato, ker se je tedanje večinsko slovensko prebivalstvo na južnokoroškem območju odločilo ostati v Avstriji. In gotovo ni bila nikakršna vizi-ja, če je neka družba potrebovala trideset stoletja, da je ob sebi opazila prisotnost tega drugega etničnega prebivalstva. Šele zdaj, ko je s tiho asimilacijo in samoeliminacijo postalo skupina ob robu, družba začena sprejemati etnično raznolikost in s tem večjezičnost ne kot obremenitev, ampak kot vrednoto, kritiki pa izpostavljajo neumnost nacionalizma. Pa še to le v njenih dobrih in najboljših glavih. Burleska pri izbiri slovenskega zastopnika ta napredek bistveno zožuje, kajti diskusijo omejuje na tisto, za

kar se je verjelo, da je zdavnaj preseženo. Ideološko se slovenska narodnostna skupnost niti za korak ni oddaljila od leta 1945.

Jezik ni le sredstvo sporazumevanja, ampak tudi kulturna dobrina, duhovna sestavina neke dežele. Za gremije slovenske narodnostne skupnosti žal to ni. Premnogim je le dobrodošlo sredstvo za ideološko samozadovoljevanje. Niso slabe meje jezikovne narave, slabe so meje, ki potekajo v zavesti. Kdor krni jezik, prispeva k obubožanju. Koroškim Slovincem, ki so organizirani v gremijih, ni treba, da si prizadevajo za nadaljnja spričevala o revščini. Tista, ki so zdaj izdana, je mogoče razumeti samo kot prispevek h krčenju narodnostne skupnosti. (Prevod prispevka, ki je izšel v dunajskem »profilu«)

DOBRNIČ '95

Spomin na prispevek žensk v času NOB

Odbor za spominska srečanja žensk v Dobrniču je preteklo nedeljo pripravil srečanje, ki je potekalo v dvorani tamkajšnjega združenega doma. Kot je znano, je bil v Dobrniču leta 1943 1. kongres Slovenske protifašistične ženske zveze (AFŽ). V spomin na ta zgodovinski dogodek Zveza združenj borcev Slovenije oz. odbor ženske zveze prireja redna srečanja, na katerih obujajo spomin na protifašistični boj in delež slovenskih žensk pri osvoboditvi Slovenije.

Srečanje povežejo s kulturnim sporedom in strokovnimi referati. Kulturni del so tokrat posvetili partizanski pesnici Vidi Brestovi. V njeni zapuščini so odkrili številne neobjavljene pesmi, kar je bil povod za izdajo pesniške zbirke, ki so jo javnosti predstavili prav na letošnjem srečanju. O čudovito opremljeni zbirki z ilustracijami Lucijana Reščiča so spregovorili pobudnik izdaje Jože Zupan, urednik Ivan Minatti in predstavnik Do-

lenjske založbe Franci Šali. Vsi so menili, da bo literarna zgodovina pesnico Vido Brestovo, zdaj, po izidu njene nove zbirke »Tiho, tiho, srce« morala oceniti na novo in ji prisoditi večji literarni pomen. V zbirki se nam pesnica odkriva kot tankočutna lirična duša, kakršne doslej nismo poznali.

Strokovni del prireditve je potekal pod naslovom »Delež žensk na zdravstvenem in so-

cialnem področju v času NOB«. O področju zdravstva sta govorili dr. Pavla Lah in prof. dr. Zora Stritar-Konjajev, medtem ko je o socialni dejavnosti referirala Marija Cigale. Informacijo o svetovni konferenci žensk v Pekingu pa je podala članica slovenske vladne delegacije Sonja Lokar.

Nedeljsko srečanje v Dobrniču ni bilo zgolj formalna rutinska zadeva, temveč demon-

stracija iskrenega tovarštva, takšnega, kakršno je vladalo v času, ko je šlo za biti ali ne biti, ko je šlo za boj proti sovražniku, ki je tudi slovenskemu narodu napovedal smrt. Iz tega nagiba so ženske (pa tudi številni moški) prišle v Dobrnič iz vseh predelov Slovenije, tudi iz zamejstva, med njimi delegacija Zveze slovenskih žena na Koroškem, ki jo je vodila predsednica Milena Gröblacher. Duh tovarštva ni prišel do izraza le ob snidenju in stiskih rok bivših aktivistk in partizank, ampak tudi ob besedah predstavnikov občine in državnih teles ter poslancev, ki so spregovorili zbrani množici, ki je do kraja napolnila dvorano zgodovinskega doma. Svoj pozdrav so domala vsi začeli s »spoštovane tovarišice in tovariši« in ta čestokrat zasramovani nagovor podkrepili s tehtnimi razlagami. Tako je župan med drugim dejal, da jih s tovarišicami nagovarja zato, ker meni, da je tam, kjer se nazivamo z »gospodom« tudi nekdo, ki ukazuje. Tudi

poslanca državnega zbora Jelinčič in Simčičeva sta udeleženke nagovorila s tovarišicami. Prvi je še poudaril, da, če ne bi bilo partizanov in narodnoosvobodilnega boja, tudi nas ne bi bilo, druga pa je dejala, da se s »tovarišice in tovariši« obrača na udeleženke zato, ker so jo tako naučili njeni starši.

Vse govornice in govorniki – tudi ministrica za delo in socialno skrbstvo Rina Klinarjeva – so izrazili svoje spoštovanje in priznanje slovenskim ženskam, ki so med NOB in tudi v letih po zmagi nad fašizmom prispevale velik delež k zmagi in obnovi domovine, ki pa je v zgodovini in današnjem času premalo cenjen. V Dobrniču je bilo slovenskim ženskam, borkam v NOB izrečeno primerno priznanje tako z znanstvenodokumentarnega kakor tudi družbenopolitičnega vidika. Upati je, da bo njihov prispevek v boju proti fašizmu in k osvoboditvi Slovenije deležen primerne priznanja tudi od širše slovenske javnosti. A. K.

ČASTNI DOKTORAT PAULU PARINU

Univerza počastila »moralnega anarhista«

Letošnje akademske slovesnosti ob svoji 25-letnici je celovška univerza pretekli četrtek, 12. oktobra, zaključila s podelitvijo treh častnih doktoratov in enega naslova častnega senatorja.

Naslov senatorja je dobil tajnik koroških industrialcev Götz, častne doktorate pa je univerza podelila intendantki koroškega poletnega festivala Carinthischer Sommer Gerdi Fröhlich, tržaškemu pisatelju in germanistu Claudiu Magrisu in psihoanalitiku Paulu Parinu iz Züricha. Podelitev najvišje akademske časti Paulu Parinu je izvala odobravanje in zadovoljstvo v akademskih in tudi drugih krogih, kajti s tem se celovška univerza ni poklonila le enemu od svojih dolgoletnih spremljevalcev in predavateljev, ampak tudi osebnosti, ki je kot malokdo orala ledino na področjih psihoanalize in ki je kot svetovljan najtesneje povezana z alpe-jadranskim prostorom oz. neposrednim slovenskim okoljem, kot je dejala lavdatorka dr. Helga Moser-Rabenstein.

Pavel Parin se je rodil leta 1916 v Novem Kloštru v Sloveniji kot sin judovsko-madžarske in judovsko-tržaške veleposesniške družine, maturiral je v Gradcu in študiral v Zagrebu in Zürichu, kjer živi že 57 let.

Novi Klošter je bil za Parina tisti magični prostor otroštva in hkrati kraj, kjer je lahko nastajala ona posebna oblika pozornosti za družbene strukture, ki ga je kot zdravnika, psihoanalitika, etnologa in pisatelja ter svetovljana spremljala vse živ-

Odlikovancu Paulu Parinu je čestital tudi predsednik ZSO Marjan Sturm

DOBRLA VAS

Pozitivna bilanca posojilnice Podjuna

Pretekli teden so se člani tretje največje slovenske posojilnice zbrali na rednem občnem zboru ter razpravljali o preteklem poslovnem letu 1994 in načrtali smernice za bodoče delovanje. Predsednik upravnega odbora Tine Wastl je s ponosom in velikom zadovoljstvom ugotovil, da se Posojilnica-Bank Podjuna vključno s podružnicami Velikovec, Sinča vas, Škocijan in Šentprimoz pozitivno razvija. Napovedal je pregradnjo oziroma dogradnjo obstoječih prostorov, ki več ne ustrezajo potrebam časa in modernega poslovanja. Investicija pa bo

znašala več kot 10 milijonov šilingov. Z gradnjo nameravajo pričeti v igredi prihodnje leto. Prav tako imajo v načrtu sanirati velikovško posojilnico. Posojilnica Podjuna trenutno zaposluje 12 sodelavcev. Poslovodja Jože Plesnik je ugotovil, da po priključitvi Avstrije k EU ni pričakovati nobenih posledic. Zelo zaskrbljivo pa je nadporečno visoka brezposelnost v velikovškem okraju in upadanje turističnega prometa v občini Škocijan in Dobrla vas. Kljub gospodarskim težavam je posojilnica presegla zastavljene cilje. Donosi so se povečali v

ljene. Tako je spoznaval svojo slovensko okolico, ki jo je opisal v posebnem romanu, pa tudi fašizem v vsej svoji grozovitosti.

Zato je že leta 1937 emigriral v Švico in na züriški univerzi leta 1943 zaključil študij medicine, leto navrh pa se je skupaj s svojo ženo Goldy Parin-Matthey in z drugimi zdravniki kot član zdravniške odprave »Central Sanitaire Suisse« priključil partizanskemu gibanju v Jugoslaviji, in sicer kot prepričan antifašist in kot moralni anarhist, ki se solidarizira z drugimi, a je odgovoren samo sebi in stvari, ki jo zastopa.

Po vrnitvi v Švico si je Parin pridobil izobrazbo za nevrologa in psihoanalitika in je med leti

1955 in 1971 opravil vrsto raziskovanj v zahodni Afriki in na osnovi teh soustreljal etnopsihoanalitično metodo, ki izhaja iz upoštevanja avtohtonega prebivalstva, torej ne stoji na strani neke druge ali tuje oblasti.

Parin se je vselej zavzemal za vzdušje, v katerem sta možna kritika in opozicija in ki dopušča razvoj svobodnejših in pogumnejših ljudi. To pa je po njegovem mnenju samo v majhnih in preglednih okvirih. Morda je tudi zaradi tega, kot je dejala lavdatorka Moser-Rabenstein, tako tesno povezan s celovško univerzo, ki je povrh vpeta v prostor njegove biografije.

Paul Parin je leta 1986 dobil literarno nagrado konatona Zürich, leta 1991 mesta Zürich in leta 1992 nagrado Ericha Frieda. Parin se je vselej pojmoval za svetovljana, ki pa je moral spoznati, da mu je doba ozkih nacionalizmov, nacij in plemen postala tuja.

Za Paula Parina je bilo v soboto, 14. oktobra, zvečer v gostilni pri Aninem mostu v Zagorjeh pripravljeno slavlje, katerega so se poleg številnih poklicnih kolegov in prijateljev udeležili tudi predstavniki slovenskih organizacij, med njimi predsednik ZSO Marjan Sturm, ki je slavljencu v imenu koroških Slovencev čestital za visoko počastitev, predsednik SPZ Gustav Brumnik ter rektor univerze Dörfli in drugi.

m. š.

Franc Wakounig

BACKUP

Do korenin
in nazaj

V glavah in srcih koroške mladine se nekaj dogaja in to žele tudi pokazati. S filmom **backup** se jim je znova posrečilo in – če odmislimo nekaj nepomembnih malenkosti – dobro posrečilo.

To, da so bile v prvem delu med posameznimi prizori zelo velike censure, mislim, da spada k stilu, vendar so ponekod pogoltnile zelo dolga časovna obdobja. Res je, da jih je kamera, ki je bila tudi sicer odločilna, zelo lepo in simbolično zapolnila. Toda, je bila na primer reformacija za slovensko besedo na Koroškem res tako malo pomembna?

Da so se pri izdelavi scenarija in pri režiji zavestno izognili politiki, štejem filmu v dobro – rdeča nit je slovenska beseda in to je bil, vsaj po podnaslovu sodeč, glavni namen mladih.

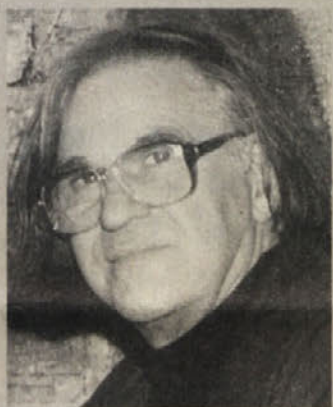
Najbolj me je, skoraj lahko rečem, boleče presenetila izolacija tukajšnje slovenske besede, ki kot kaže, obstaja še danes. Mar res ni nikakršne zveze s Slovenijo? Niti s koroško literaturo onkraj meje? Toda, kakorkoli že, prizadevna in obetavna skupina vendarle zbujajo občudovanje, optimizem in upanje. Tudi zato, ker so samozavestno izdelali film po svoje in brez izrazitih svetovalcev. Tako smo največ izvedeli tudi o njih in o slovenski besedi na Koroškem jutri in pojutrišnjem.

Tatjana Angerer

PIVOVARNA ŠTIH

Razstava
Franza Brandla

Franz Brandl se je rodil v Šentjurju ob Längsee pri Šentvidu ob Glini. Absolviral je strojništvo na Državni obrtniški šoli v Celovcu. Od leta 1965 pa je bil strojevodja v pivovarni Štih, kjer v nenavadnem ambientu razstavlja svoja slikarska dela. Poskrbel pa je tudi za nekaj instalacij. Zelo zanimiv je objekt »China Kipp« iz leta 1991. Brandl je samouk. Prvič je razstavil v dunajski galeriji »Autodidakt«. Kar je za pisatelja dnevnika, beležka iz vsakdanjega življenja, je za Franza Brandla risba. V njih prikaže to, kar je zanj najbolj pomembno. Motivi pa so postali v zadnjih letih bolj

barviti in abstraktni. Tako se predstavlja tudi v pivovarni, veliko dela pa je sam skupaj s pomočniki vložil v adaptacijo razstavnih prostorov.

V pivovarni je ob tem gostoval Marjan Hinteregger z monodramo »XY nerešeno«. Razstava je na ogled do konca oktobra vsak dan od 15. do 18. ure.

m. š.

LIKOVNA RAZSTAVA

Januš v
Galeriji Rožek

Od sobote, 7. oktobra dalje gostuje v Semislavčah v Galeriji Rožek Marije Šikoronje znani koroški slikar in pesnik Gustav Januš. V dokaj impresivni razstavi je mogoče videti njegova nova dela, tako pa je razstavo tudi poimenoval. Slike lahko po likovni zvrsti uvrstimo v pejzaže, zanje pa so značilne barve v pastelnih niansah, ki jih najdemo v naravi. Januš se predstavlja s slikami na papirju, oljne barve pa meša s terpentinom. Slik ni podnaslovljal, vtise in poimenovanja prepušča obiskovalcem.

Ob zaključku razstave bo v soboto, 4. novembra, ob 18. uri v galeriji predstavitev monografske knjige Thomasa Zaunschirm in Gustava Januša, ki jo je izdala Mohorjeva založba, takoj zatem

pa nam bo Janja Zikulnig približala razstavljene umetnine Gustava Januša. Prisrčno vabljeni!

Pa še vest za ljubitelje likovne umetnosti na Dunaju: Galerija Rožek bo ob koncu meseca, od 26. do 29. oktobra, razstavljala na Dunaju na 1. umetniškem sejmu Kunst Wien 95, in sicer v muzeju upodabljačije umetnosti – Museum für angewandte Kunst v Weiskirchnerstraß 3. Predstavila se bo s slikami Gustava Januša, Janeza Bemika, Valentina Omana idr. Vernisaža bo na predvečer, 25. oktobra, ob 17. uri.

J. R.

IKARUS V CELOVŠKEM MESTNEM GLEDALIŠČU

Ples nad prepadom

Cankar je večer. Je aktualen v vsakem družbenem obdobju, izpoveden za vsak družbeni sistem. Ne-koč so ga zavračali, ker je bičal pokvarjenost strankarske družbe, kralje na Betajnovi v navezi z duhovščino, ker je razgaljeval oportunistično šolnikov, danes krščanski ideologi v njem iščejo Boga. Avstro-Ogrska ga nikoli ni marala, ker se je zavzemal za njen razpad, za združitev južnoslovanskih narodov v novo državo. Tega sicer zaradi prezgodnje smrti ni doživel, občutil pa je poslednjo dunajsko moč ki ga je v zadnjih zdihljajih vtaknila v zapor na ljubljanskem gradu.

Cankar ni ljubil monarhije, kljub temu pa se je na Dunaju boljše počutil kot v zatohli provincialni Ljubljani, kjer ga je lahko vsakdo obljajal, ga zasramoval, kjer je le s težavo prodril s svojo literaturo. Pa vendar je hrepenel po svoji domovini. Do matere je bil krivičen, pogosto ambivalenten – imel jo je prvinsko rad in ob njej se mu je razvil materinski kompleks, po drugi strani pa se je je sramoval, jo zatajil. Cankar je bil skratka razdvojena osebnost,

ob tem pa velik, največji literat.

Iz tega vidika lahko ocenimo Haderlapov projekt Ples nad breznom, koreografsko upodobitev Cankarja, kot izredno pogumno, celo drzno dejanje. Mu je uspel ali ne, naj bo prepuščeno vsakemu posamezniku. Tistim, ki Cankarja bolje poznajo in se zavedajo zahtevnosti njegove upodobitve, in tistim, ki so si predstavljali zgolj izželje po spektakularnosti. Njeno razumevanje je odvisno predvsem od stopnje poznavanja Cankarjeve osebnosti in od interpretacije koreografskega izraza.

Nekateri obiskovalci so bili navdušeni, prevzeti, nekateri

razočarani, nekateri pa so le težko sledili dogajanju na velikem odru, ki je bilo polno emocionalnih in lirčnih slik. Ples nad prepadom je pokazal dileme človeka v naši in pretekli družbi, s katerimi se sooča zavestno ali podzavestno, v prijetni ali neprijetni obliki.

Idealni in realni svet, sanje in upanje, krutost, zapostavljenost, kaos, razdvojenost, bolezen, ljubezen, sreča, hrepenenje in smrt se prepletajo skozi vse sekvence. Umetniško dovršena je bila glasba in kompozicija Borisa

Kovača. Ugajali so tudi kostumi, v sivi, beli, črni in rdeči barvi. Skromna, vendar posrečena (cankarjevska) je bila oprema Mete Hočevarjeve. Žal ves plesni ansambel, z nekaterimi izjemami, ni vložil popolnega angažmaja v vsebinsko identifikacijo z življenjem in literaturo. Morda si je Haderlap s tem ansamblom zastavil nekoliko preveč. Vzpon njegovega plesnega gledališča je bil v zadnjih letih hiter in mogočen in morda si tudi gledalci pričakujemo preveč. Predstava je bila na visokem nivoju, profesionalno izvedena, impresivna. In kaj hočemo še več!

M. Štukelj

KER BOGU ČLOVEŠTVO PRESEDA

Zdrahe v božji hiši

Točno ob 3. uri in 33 minut po polnoči se bojo v soboto, 21. oktobra, odprla vrata gledališča »Klagenfurter Ensemble« na Südbahngürtlnu 24 v Celovcu (Ljudska hiša KPA) in gledalci bojo ob klavirski glasbi Tonča Feiniga vstopili v stilizirano jazzovsko kavarno, kjer se bo pričel Mittererjev sodobni in kritični misterij »Zdrahe v božji hiši«.

Prireditelj in nosilec projekta, Slovenska prosvetna zveza skupaj z igralci »Teatra brez...«, se je za uprizoritev tega kritičnega in nespoštljivo-spoštljivega Mittererjevega teksta, ki je doživel krstno izvedbo lani v Bregenzu, odločila tudi na pobudo in predlog nekaterih igralcev samih. Treba je bilo najti še ustreznega režiserja. To odgovorno nalogo je zaupala Marjanu Bevku iz Ljubljane, kateremu je Mitterer v najkrajšem času že prirasel k srcu. Kostumografka pa je Mateja Janša.

Izbira igralcev ni bila lahka, kajti potrebnih je samo pet – ena ženska in štirje moški: Bog Oče, Sin, Sveti duh, Satan in Mati božja. A po nepisanem kodeksu in samoumevnem dogovoru so prišli v poštev le ti

Aleksander Tolmaier in Mihi Seher

sti, ki so res pripravljeni vložiti v ta komad vso svojo osebnost in delati z vso igralsko strastjo.

Boga igra Franc Merkač, Sina Martin Moschitz, Svetega duha Aleksander Tolmajer, Mihi Seher je Satan in Mati božja, ki tudi v nebesih podpira najmanj tri vogale, je Magda Kopeinig.

»Zdrahe v božji hiši« so prikaz dramatične seje nebeško-božjega kriznega štaba.

Bog se je v svoji neskončni pravičnosti odločil, da pokonča človeštvo. Ker je treba tudi v nebesih ohraniti formo in demokratične regelce, na hitro skliče krizni štab, da bi to odločitev požegnali. Celu Lucifer, peklenski vladar, ne manjka. Kako se štab konča, je zaenkrat skrivnost. Dejstvo pa je, da v Mittererjevem tekstu božanskemu in nebeškemu osebju človeške pomanjkljivosti, zlobosti, zahrbtnosti, intriga in paktiranje sploh niso tuje.

Bog obvaruj, da bi zganjal herezijo in bogokletstvo, ampak božji načrt o uničenju človeštva zadeve sploh ne reši, ker vzroki niso odpravljeni ...

Za dokaj nenavaden uprizoritveni čas se je režiser odločil iz več razlogov: 333 je mistična številka, v njej je zajeta sveta Trojica, dolgost Kristusovega delovanja na tem svetu, svežina jutranje zore in še marsikaj. Pridite, ne bo vam žal, so nam rekli v torek na tiskovni konferenci.

Ponovitev bo v nedeljo, 22. oktobra ob 20. uri v dvorani celovškega ansambla.

Franc Wakounig

PRIREDITVE

ČETRTEK, 19. 10.

19.00 BOROVLJE, pri Cingelcu na Trati – SPD »Borovlje, ZSZ Srečanje udeležencev potovanja v Ravensbrück, Hanzi Šašl po kazal diapozitive s potovanja

PETEK, 20. 10.

BILČOVŠ, v gostilni pri Korenu (Kajzaze) – SPD »Bilka«
19.30 Predavanje »Koroški Slovenci in narodne skupnosti v Evropski uniji«. Predava poslanik dr. Wolfgang Petritsch, vodja biroja za odnose s tujino na Dunaju
ŠENTJANŽ, k & k center – SPZ
19.30 Začetek seminarja »Naloge izobraževalnih in kulturnih centrov« (do 21. 10.)
BILČOVŠ, v avli ljudske šole – SPD »Bilka«
20.00 Musical »Prižgimo luč«; sod. MePZ ZG / ZRG za Slovence v Celovcu, mešani in moški zbor »Bilka«

SOBOTA, 21. 10.

CELOVEC, Südbahngürtel 24 – SPZ
3.33 F. Mitterer: Zdrahe v božji hiši, premiera.
BOROVLJE, v mestni hiši – Kulturring Borovlje
20.00 »Vse je pesem« – koncert ansambla Drava v okviru Borovljske kulturne jeseni

NEDELJA, 22. 10.

CELOVEC, Südbahngürtel 24
20.00 Felix Mitterer: Zdrahe v božji hiši (ponovitev). Režija Marjan Bevk.

PONEDELJEK, 23. 10.

DUNAJ, v Hrvaškem centru, Schwindgasse 14 – CAN, ORF
19.00 Predstavitev videozbirke v sedmih delih »Narodnostne skupine v Avstriji«

SREDA, 25. 10.

ŠENTJANŽ, k & k cernter
19.00 Thomas Pluch: Das Dorf an der Grenze; v sceni bere Manfred Lukas Luderer; scena: Heinz Peter Maya

PETEK, 27. 10.

SELE, v farnem domu – KPD Planina, PD Sele, občina Sele
19.30 Predavanje: Politična orientacija v Selah v letih 1900-1945, predava mag. Hanzi Filipič, zgodovinar
ŠMIHEL, v novem skladišču Zadružne zveze – SPZ
20.00 Felix Mitterer: Zdrahe v božji hiši, režija Marjan Bevk

SOBOTA, 28. 10.

BOŽJI GROB – Katoliška mladina
16.00 Začetek romanja po Podjuni, zbirališče na Božjem grobu; zaklj. v Dobrli vasi pribl. ob 16. uri. Prijave na KM, tel. 0463/51 11 66-78
ŠENTJANŽ, k & k center – SPZ
20.00 Felix Mitterer: Zdrahe v božji hiši, režija Marjan Bevk

NEDELJA, 29. 10.

ZILJSKA BISTRICA, v kulturni dvorani – SPD »Zila«
19.00 Premiera lutkovne igrice »Čarobni piskrček«, po zilijski pripovedki; igra skupina »Pikce«, režija Rihard Grilc
ŠENTJAKOB, v farni dvorani – SPZ
19.30 Felix Mitterer: Zdrahe v božji hiši, režija Marjan Bevk

NEDELJA, 5. 11.

TINJE, v domu
18.30 Začetek dopustniških dni za starejše ljudi, spremlja Majda Blüml (do 26. 11. ob 13. uri)

Gustav Januš – Nova dela/Neue Arbeiten

Razstava v Galeriji Rožek do 5. nov. '95
od srede do nedelje od 15. do 18. ure

KIS

Akcijska – skupno naročilo sadnih dreves

Sadna drevesa lahko naročite pri Zadrugi Šentjakob v R., tel. 04253/2211 (Jozi Schüttelkopf), pri Zadrugi v Škofičah, tel. 04274/2880 (Pitschek Jozi) in pri KIS, tel. 0463/54864.
Seznam sadnih vrst na voljo pri KIS in v zadrugah v Šentjakobu in Škofičah.

Posojilnica-Bank Zila

vabi na

redni občni zbor

v ponedeljek, 23. 10. '95, ob 18. uri
v poslovalnici na Ločilu

ARGE Region Kultur, Slovenska prosvetna zveza,
Krščanska kulturna zveza vabijo na seminar

»Naloge regionalnih izobraževalnih in kulturnih centrov«

v petek, 20. 10., in soboto, 21. 10. '95,
v k & k centru v Šentjanžu

Program:

20. 10. 1995

19.30

Uvod dr. Anton Rohrmoser, nato ogled centra k & k ter razstave »Ljubeljski predor in pozabljeni taborišče na Koroškem«. Prigrizek in glasba (Šentjanski tamburaši)

21. 10. 1995

9.00

Dr. Heiner Zametzer, referent za kulturo, München »Naloge regionalnih izobraževalnih in kulturnih centrov«, nato diskusija

14.00

Podijska diskusija: regionalni razvoj v dvojezičnem okolju na področjih delovnega trga (Hanzi Rehmann, zastopnik AMS), izobraževanja (dr. Willi Rainer, vodja Inštituta za pospeševanje izobraževanja odraslih na Koroškem), obnove vasi (župan občine Bistrica Hubert Gradenegger), kulture (dr. Janko Malle, tajnik SPZ), regionalnega razvoja (Johann Kölich, zastopnik projekta Carnica), okolja (mag. Peter Waldhauser, zastopnik Inicijative SOS Rož), in gospodarstva (Willi Moschitz, direktor podjetja ELAN).

16.00 Zaključni pogovor in izsledki seminarja

Prijave pošljite na SPZ ali KKZ,

tel. 0 46 3/51 43 00-22 ali 0 46 3/51 62 43

SPD »ZARJA«

vabi na kulturno prireditev

»Dober večer, sosed – Guten Abend, Nachbar«

ki bo na predvečer avstrijskega državnega praznika,
25. okt. '95, ob 19.30 uri v farni dvorani v Železni Kapli.

Sodelujejo:

Singkreis Hörzendorf
Chor der Pensionisten – Ortsgruppe
Eisenkappel/Železna Kapla
Recitatorska skupina in MPZ SPD »Zarja«
Ansambel »Drava« (bo s povzetkom iz svojega najnovejšega programa »Vse je pesem« oblikoval drugi del prireditve)

Govori univ. prof. dr. Andrej Moritsch, Univerza Celovec

ZVEZA SLOVENSKIH ŽENA

vabi na dvodnevni seminar na temo

ZA STRPNOST

ki bo 10. in 11. novembra t. l. v Portorožu

Prijave in informacije pri Milki Kokot, tel. 0 46 3/51 43 00-40

Slovenski vestnik čestita:

gospe Urši Ojster z Obirskega za 75. rojstni dan; gospe Antoniji Podgornik s Apač za 81. rojstni dan; gospodu Ferdiju Jägru iz Škofič za 60. rojstni dan; gospe Terezi Pauscher iz Celovca za rojstni dan in god; gospe Kati Tomaschitz z Bistrice v Rožu za 80. rojstni dan; gospe Milki Blažej iz Šmihela za osebni praznik; gospe Urši Markowitz iz Žitare vasi za 80. rojstni dan; gospe Hildi Snedec iz Ponikve za rojstni dan; gospe Mariji Pahtev iz Pliberka za rojstni dan; gospe Urški Krištof iz

Viudre vasi za rojstni dan; gospodu Gregorju Slugovcu z Lancove za rojstni dan; Cili in Pepiju Dovjaku iz Sel za 25. obletnico skupnega življenja; gospe Elizabeti Dobnik z Doba pri Pliberku za 80. rojstni dan; gospodu Karlju Ogrisu iz Bilčova za 60. rojstni dan; gospe Urški Male iz Borovlj za rojstni dan; gospe Mici Jug z Borovnice za rojstni dan; gospodu Kristlno Jugu z Borovnice za rojstni dan; gospodu Lenciju Novaku z Obirskega za 63. rojstni dan; gospe Rezi Lobnik z Obirskega za 65. rojstni dan.

Radio Koroška

SLOVENSKE ODDAJE

Četrtek, 19. 10.

18.10 Rož – Podjuna – Zilja

Petek, 20. 10.

18.10 Kulturna obzorja.

Sobota, 21. 10.

18.10 Od pesmi do pesmi – od srca do srca.

Nedelja, 22. 10.

6.30 Dobro jutro na Koroškem – duhovna misel Gabi Ambuš

18.10 Dogodki in odmevi.

Ponedeljek, 23. 10.

18.10 Žihpolje: Povzdignjeni in zamolčani

Torek, 24. 10.

18.10 Partnerski magazin

Sreda, 25. 10.

18.10 Koroški zbori
21.04 Srednjeevropski obzornik

Dober dan, Koroška

NEDELJA, 22. 10.

13.30 ORF 2

PONEDELJEK, 23. 10.

16.20 TV SLO 1

■ Žihpolje: Po podatkih ljudskega štetja je več kot štiridestotni delež slovensko govorečih v občini je navzven komaj opazen, če ne celo zamolčan.

■ Sedmi Primorski dnevi na Koroškem: Srečanje starih znancev med sabo?

■ Zdrahe v božji hiši: Revolucija ali misterij družbene biti ...

■ Tour '95: Club vital – zdravilišče Železna Kapla.

■ Knjižni sejem Frankfurter: Slovenske koroške založbe – monografija Gustava Januša.

■ Koroški ribiči so obiskovali bistro hči planin – lov na soško postrv.

SLOVENSKI VESTNIK

Uredništvo

Tarviser Straße 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/51 43 00-30, 33, 34 in 40
faks 0 46 3/51 43 00 71.

Usmerjenost lista

seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Uredniki

Jože Rovšek, Sonja Wakounig,
Frane Wakounig, Mirko Štukelj

Izdajatelj in založnik:

Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Str. 16
9020 Celovec/Klagenfurt
tel. 0 46 3/51 43 00, faks 0 46 3/51 43 00 71

Tisk

Založniška in tiskarska družba z o. j.
Drava, Tarviser Straße 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/50 5 66, faks 0 46 3/51 43 00 71

10. OKTOBER V KOTMARI VASI

»Nisem rodila sina za vojno!«

Župan Hugo Götzhaber

perškem gradu, so občini predlagali obnovo starega spomenika vojnim žrtvam in dodatno ploščo v spomin na žrtve brambovskega boja (Kärntner Freiheitskampf). V ta namen so v občini zbrali še skoraj 150.000 šilingov. »Veseli smo, da so tudi Gorjanci prispevali precejšen znesek in da danes sodelujejo pri proslavi v znamenju sožitja in miru v občini,« je dodal Döpper. Sad sodelovanja je vsekakor nov napis, žal samo v nemščini, na zadnji strani spomenika: »V spomin na vse občane nemške in slovenske narodne skupnosti, ki so bili žrtve vojne in nasilja«. SPD Gorjanci je sicer predlagalo, da bi bil napis dvojezičen, vendar je bil predlog zaradi odločnega nasprotovanja glavnih sponzorjev zavrnjen že v občinskem odboru. Upamo, da bodo sodelova-

nje slovenskega kulturnega društva, župnikova dosledna javna dvojezičnost in županove besede sprave vendarle prispevale k mirnemu sožitju v kotmariški občini. L. A.

Blagoslovitev obnovljenega spomenika žrtvam vojne v Kotmari vasi je potekala v znamenju rotečih besed proti vojni, nasilju in sovraštvu, pa tudi v znamenju rjavih gvan-tov in zmagoslavnih izjav brambovcev. Eden od govornikov je bil dr. Haider, sodelovalo pa je tudi SPD Gorjanci.

Poleg domačih kulturnih društev in organizacij ter zastopnikov koroških organizacij je bila polovica od stotih udeležencev od drugod. Torej blagoslovitev obnovljenega spomenika v nedeljo, 8. oktobra, v Kotmari vasi ni bila ravno vaški praznik, kljub temu jo je kotmirska brambovska zveza (predsednik Fritz Döpper) do-

bro pripravila in brezhibno izvedla. Na čelu častnih gostov je blestel predsednik svobodnjakov dr. Haider, prišli pa so tudi mag. H. Grasser, R. Lutschounig, dr. Wedenig, H. Gauk, S. Dolinšek in okrajni glavar dr. Marchart.

F. Döpper je v kratkih besedah razložil, kako je prišlo do obnove spomenika. Osnova sta bila prispevka kotmirske lovske in brambovske skupnosti (vsaka po 50.000 šil.). Ker ni bilo mogoče dobiti dovoljenja za samostojen spomenik ob cesti pri hum-

KVARTET SMRTNIKOVIH FANTOV

Uspešna koncerta za jubilej

Z dvema zelo uspešnima koncertoma je kvartet Smrtnikovih fantov iz Kort praznoval svojo desetletnico. V petek, 13. oktobra, je bila farna dvorana v Železni Kapli precej premajhna, da bi lahko sprejela vse, ki so prišli na koncert in želeli čuti pevce izpod Storžiča. Številni voščilci, med njimi kapelški župan Haderlap, predsednik Slovenske prosvetne zveze in SPD »Valentin Polanšek« z Obirskega Gustav Brumnika, predsednik KKZ Janko Zerzer, predsednik SPD »Zarja« Jože Blajs, Erni Županc za lovske zbor, Albert Krajger v imenu ansambla »Korenika« ter generalni konzul Jože Jeraj za Republiko Slovenijo, so pojočim bratom čestitali za desetletno delovanje.

Ker so v znanem sestavu prvič nastopili prav pri Cingelcu, in sicer v okviru družinskega petja KKZ, so v soboto, 14. oktobra na povabilo Posojilnice Bank Borovlje in SPD »Borovlje« jubilejni koncert ponovili na Trati. Občinstvo je napolnilo dvorano in prisluhnilo ubranemu petju slavljencev in skupin, s katerimi so praznovali: družino Miklav iz Lepene, suškim oktetom in dekliškim kvintetom iz Borovelj.

Za desetletnico obstoja so Smrtnikovi bratje izdali tudi lično brošuro, v kateri je med drugim povedano, da so slovensko pesem ponesli domala v vse avstrijske zvezne dežele ter po Italiji, Sloveniji in drugih državah. Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo SV.

Franc Wakounig

OBNOVLJENO STARO BOGOSLOVJE

Novo škofijsko središče

Krška škofija ima novo upravno in izobraževalno središče: staro bogoslovje ob kanalu na Lenti v Celovcu je po daljši in temeljiti obnovi, ki je stala okrog 50 milijonov šilingov, bilo konec tedna predano svojemu namenu. Škofija je obnovo poslopja financirala s prodajo Marijanišča ob Velikovski cesti, prodala oz. v najem dala pa bo tudi nekdanjo cen-

tralo v Waaggasse. V novi centrali, ki sta jo v smislu prvotnih načrtov obnovila arhitekta Freytag in Orsini-Rosenberg, imajo poleg nemškega dušnopastirskega urada, pedagoškega inštituta za izobraževanje veroučiteljev in učiteljev svoje prostore še uredništvo Kirchenzeitung ter hišna tiskarna, del poslopja pa je rezerviran za bogoslovje. F. W.

SLOVENSKI VESTNIK

ŠPORT

ŠAH / KOROŠKO PRVENSTVO

Ponesrečen start SZ/Carimpex 1

Protest proti WAC zaradi nešportnega vedenja

Šahisti Slovenske športne zveze/Carimpex 1 so si start v novo prvenstveno sezono v 1. razredu-vzhod pričakovali povsem drugače: tekmo prvega kola proti WAC niso le izgubili zaradi nešportnega obnašanja nekega igralca WAC – leta je svojemu soigralcu na peti deski povedal potezo, kar je seveda nedopustno – temveč so morali tudi vložiti protest pri Koroški šahovski zvezi. Pričakovati je, da bo protest uspešen in peta deska odločena v prid SŠZ, končni rezultat pa se bi potem glasil 3,5 : 4,5 za Wolfsberg. Edino zmago za SŠZ je dosegel Gorazd Živkovič, remiziral so Vinko Cuderman, Arnold Hattenberger in Franci Rulitz, izgubili pa Silvo Kovač, Rupert Reichmann in Ivko Ferm. Na sporni peti deski je igrala Dunja Lukan.

Uspešnejše je bilo drugo moštvo SŠZ/Posojilnica Celovec II. Proti Trgu je zmagalo kar s 4 : 1, zmagali pa so G. Vukanič, Robert Hedenik, Ivan Lukan in Tončka Einspieler. SŠZ/Posojilnica II je z visoko zmago hkrati prevzela tudi vodstvo na lestvici.

SŠK »Obir« I: zmaga proti Frantschachu

Prva ekipa SŠK »Obir« iz Železne Kaple je prvo kolo v 2. razredu D opravila uspešno. Nasprotnika iz Frantschacha je gladko premagala s 5,5 : 2,5 in si tako ustvarila dobro izhodiščno pozicijo za naslednje prvenstvo. Zmagali so Dušan Jokovič, Harald Wolte, Moser, Hanschou in Stossier, remiziral je Karner, izgubila pa sta Hans-Christian in Johann Wolte.

Drugo moštvo SŠK »Obir« pa je igralo proti drugi ekipi WAC in izgubilo s 2 : 3. Točki za Kapelčane sta osvojila Topar in Ojster.

I. L.

ODBOJKA

Poraz Dobljanov proti Ennsu

SK Aich/Dob – Union Enns

2 : 3

Prejšnjo soboto so Dobljani igrali v Šentpavlu proti letošnjemu favoritu za 1. mesto – moštvo iz Ennsa, ki se je močno okrepilo, saj tekmuje tudi v evropskem pokalu. V tej tekmi so spoznali njihovo dejansko moč. Tekma se je pričela povsem po želji igralcev in seve-

da tudi navijačev. V 1. nizu so Dobljani zelo dobro začeli in kmalu vodili s 6 : 0. Trener Ennsa je vzel time out, vendar tudi to ni pomagalo, saj so domačini po 22 minutah niz dobili s 15 : 3. Tudi v drugem nizu so zelo dobro pričeli in spet vodili s 6 : 0. Vendar se je potem moštvo iz Ennsa nekoliko opomoglo in se približalo na 12 : 10, a domačini so ga uspešno

zaključili. Toda v tretjem nizu so popustili – niso več igrali tako zbrano kot v prejšnjih dveh in ga tesno izgubili s 14 : 16. Tudi 4. niz se je pričel podobno kot tretji, Dobljani so bili vedno v zaostanku in ga po 39 minutah izgubili. Peti, odločilni set se v odbojki imenuje »Running score«, kar pomeni, da je vsaka napaka točka za nasprotnika. Tudi ta set je uspešno zaključil nasprotnik (12 : 15) in Dobljani so namesto senzacije morali sprejeti prvi poraz. M. T.

NAMIZNI TENIS

Selani zmagali po štirih urah

Ekipa iz Sel, ki jo sestavljajo Marti Uschnig, Mirko Oraže ter Tone Korenjak, igra letos spet v 1. razredu vzhod.

Prvo tekmo so odigrali v Kotmari vasi in tamkajšnjo ekipo visoko premagali s 7 : 3. Točkovali so Korenjak (3), Oraže (2) in Uschnig (1) ter dvojica Korenjak/Oraže. Drugo tekmo so igrali doma proti TTC Gurnitz iz Podkrnosa. Tudi v tej tekmi so zmagali s 6 : 4.

Točke so dosegli Korenjak (3), Oraže (2) ter dvojica Korenjak/Oraže. Zadnjo tekmo pa so odigrali v petek v Labotu proti SV Lavamünd. Selani, ki so igrali v isti postavi, so senzacionalno začeli. Korenjak je v prvi tekmi premagal najboljšega v tretjem nizu, pa tudi Oraže je z lahkoto premagal Matschitscha. Tretjo tekmo pa je igrala Uschnigova proti drugemu najboljšemu in senzacio-

nalno v treh nizih zmagala. Korenjak je bil uspešen tudi v drugi tekmi, prav tako pa tudi dvojica Korenjak/Oraže. Tako so Selani senzacionalno povedli kar s 5:0. Niso pa prenesli vročine v dvorani in zato so preostali tri tekme nesrečno izgubili šele v tretjem nizu. Tudi tokrat pa je Korenjak poskrbel za odločilno točko. Tako so Selani po več kot štirih urah (tekma se je končala o polnoči) ponovno slavili s 6 : 4. DSG Sele trenutno zasedajo izvrstno drugo mesto.

SAK spet brez točke

SAK – S C Gerasdorf
0 : 3 (0 : 2)

SAK: Preschern, Wuntschek, A. Sadjak, Zankl, Eberhard, Velik, M. Sadjak, Susić, Kotrri, Pet-schenig, Pihomer.

Pri SAK je kot kaže vse zača-rano. Komaj se tekma prične, že nasprotnik vodi z 1 : 0. Tako je bilo tudi tokrat. Že v četrti minuti so gostje iz Gerasdorfa povedli in SAK je bil že v zaostanku.

Slovenski nogometaši so se nato sicer nekoliko ujeli in imeli v 15. in 18. minuti svoji najboljši priložnosti, vendar Mario Pihomer in Alojz Sadjak nista imela dovolj sreče. V zadnji minuti prvega polčasa – vsi igralci SAK so se zbrali pred nasprotnikovim golom – pa je bila zrela možnost iz prostega strela, vendar je žoga zgrešila vse naše igralce in, kot bi trenil, so se v protinapadu trije igralci Gerasdorfa znašli sami pred golom SAK in akcijo uspešno zaključili.

Z rezultatom 2 : 0 se je končal prvi polčas tekme.

V drugem polčasu povsem enaka slika. Igralci Gerasdorfa so bilo vedno za korak hitrejši, imeli so nekaj lepих priložnosti, ki pa jih je preprečil Adi Preschern. Na drugi strani pa je imel tudi Marjan Sadjak dve priložnosti, vendar je bil v zaključni akciji premalo učinkovit.

Dr. Ramšak je na tekmi proti Gerasdorfu zadnjič vodil moštvo SAK

V 77. minuti pa je gostom uspel še tretji zadetek in vsa prizadevanja slovenskih atletikov so bila tudi tokrat zaman.

Novi legionar Ljubiša Susić

Vse kaže, da SAK letos s svojimi legionarji nima nikakršne sreče. Vsaj v tem prvem nastopu še nobeden ni pokazal, da je prav on tisti izkušeni igralec, ki ve, kako je treba voditi moštvo. Ljubiša Susić, ki je od leta 1993 igral pri SV Spittal, letos pa zaradi previsokega števila legionarjev ni imel mesta v tamkajšnji enajsterici, je prepričan, da bo Slovenskemu atletskemu klubu lahko v veliko oporo.

Še nekaj podatkov o njem:

Susić je star 28 let, prihaja iz Ščaka v Srbiji in je na svoji nogometni poti igral pri Boračaci, v Banjaluki, pri OFK Beograd, nazadnje pa pri SV Spittal.

Dr. Ramšak zapustil mesto trenerja

Po hudem porazu v tekmi proti Wattensu, ki je tudi povzročil, da se je SAK znašel na zadnjem mestu, se je v vrstah SAK začelo razpravljati tudi o morebitni zamenjavi trenerja.

V odboru so dejansko sklenili, da počakajo na tekmo proti Gerasdorfu. V primeru zmage bi bilo trenersko mesto neoporečno.

Vsekakor je problematično, če je od ene same tekme odvisna usoda trenerja, ki je vsa leta

uspešno opravljal delo v klubu in prispeval mnogo več kot bi od njega lahko pričakovali.

Na drugi strani pa trenutna situacija narekuje ukrepe, ki bi klub spet poživili, vnesli novega vetra in vendarle še pripomogli, da se prvo leto uspešno zaključi.

Dr. Ivan Ramšak, ki nikakor ni želel vreči puško v koruzo in na cedilu pustiti klub, za katerega je toliko časa delal, se je po porazu proti Gerasdorfu odpovedal svojemu mestu trenerja kluba.

»Že iz želje, da bi se SAK obdržal v II. zvezni ligi, kar je zelo pomembno za vso slovensko skupnost, sem pripravljen svoje trenersko mesto dati na razpolago. Zame je ta trenutek nova izkušnja, ki je kot trener še nisem doživel, ki pa je, kot kaže, v tem trenutku potrebna.«

SAK in dr. Ivan Ramšak sta se vsekakor razšla v prijateljskem vzdušju in v upanju na strokovno sodelovanje.

V imenu Slovenskega vestnika se ob tem dr. Ramšaku zahvaljujemo za njegovo sodelovanje.

PODLIGA VZHOD

Bilčovs – ASK 1 : 0

Vsaka serija se nekoč konča. Tako tudi v Bilčovsu. Po treh porazih je moštvo trenerja Sigija Hobla doma slavilo tesno zmago. Z 1 : 0 so premagali ASK in si tako nekoliko utrdili mesto v zgornji polovici lestvice.

Odločilni gol pa je uspel Andrejčiču šele tik pred koncem srečanja, v 89. minuti.

1. RAZRED D

Železna kapla – Šmihel 0 : 0

Pravična delitev točk v vrhunskem derbiju med Železno Kaplo in Šmihelom, med drugim in tretjim na lestvici. Obe moštvi sta tako dobili po eno točko in na lestvici se ni nič spremenilo, obe imata sedaj po 21 točk, le prvouvrščeni Šentandraž se je s ponovno zmago že nekoliko oddaljil od njiju.

Sele – Šmarjeta 0 : 1

Selanom ne gre. Tokrat so na domačem igrišču pod Košuto prepustili vse tri točke Šmarječanom in s tem izgubili stik z vrhom.

Labot – Globasnica 1 : 1

Globasnica sicer točkuje, vendar se zadnjega mesta še ni znebila. Zato bi bilo potrebno, da bi na svojem kontu končno zabeležila tudi kako zmago.

2. RAZRED A

SAK II – WAC II 3 : 2 (0 : 1)

Končno je tudi druga ekipa SAK slavila zmago in s tem zapustila zadnje mesto na lestvici. Ta zmaga je bila za mlade nogometaše zelo pomembna, ker je v tem razredu zmagati kar težko. Kljub temu mlada ekipa še ni obupala in se naprej prizadeva in pridno trenira. Za gole sta poskrbela M. Buchwald (2) in Lesnik (igralca pod 16).

POSOJILNICA
ZVEZA BANK

Svetovni teden
varčevanja

Weltsparwoche

